

တဘဝမှာ အဖြေရှာ တရားတော်နှင့် သြဝါဒ သံပေါက်

နမောတဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

တဘဝမှာ အဖြေရှာ

ယောဂီအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ၊

သင်တို့ ၊ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ၊ ဘာကြောင့် အလုပ်လုပ်နေကြတာလဲဟု ဒီလိုမေးခွန်း ထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဤကဲ့သို့ အဖြေအမျိုးမျိုး ပေးကြပါလိမ့်မယ်။

ရောင်းဝယ်မှုတွေ ပြုလုပ်နေကြပါတယ်။ ပညာ အမျိုးမျိုး သင်ကြားနေကြပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေး အမျိုးမျိုး လုပ်နေကြပါတယ်။ ပညာမျိုးစုံ သင်တန်းပေးနေကြပါတယ်။ ရာထူးမျိုးစုံနဲ့ဝန်ထမ်းမျိုးစုံ လုပ်နေကြပါတယ်။ စာရေးခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း စသည့်ဖျော်ဖြေမှုအမျိုးမျိုး လုပ်နေကြပါတယ်။ ကာယအားဖြင့် အမျိုးမျိုး အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်လို့ ဒီလို အဖြေမျိုးစုံ ပေးကြပါလိမ့်မယ်။

ဒီလိုအဖြေပေးတာ မဆန်းပါဘူးဟု ထင်ရလိမ့်မည်။ ဒီလို အလုပ်အမျိုးမျိုး လုပ်နေတာ ဘာအတွက်လဲလို့ ဆန်းစစ်ကြည့်ရမည်။ အားလုံးကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်လျှင် ငွေရတို့ တစ်ခုတည်း အတွက်သာ ဖြစ်တယ်။ ထိုငွေ ဘာကြောင့် ရှာရသလဲလို့ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်ရင် စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ကုသိုလ်ရေး စသော အရေးမျိုးစုံအတွက် ငွေမရှိလျှင် ဒီလိုပဲ သိကြပါတယ်။

ဉာဏ်ပညာဖြင့် သေချာစွာ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်မည်ဆိုလျှင် သေမင်းမခေါ်သေး၍ သေမင်းမရောက်သေးသဖြင့် သေမင်းခေါ်မည့်ရက်ကို စောင့်မျှော်နေကြရပါတယ်လို့ မသိနိုင်ကြပါဘူး။ ဒီလို စောင့်မျှော်နေရင်း ဒီခန္ဓာကြီးက အလကားမနေဘဲ ဆာလောင်မွတ်သိတ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်နေပြန်တယ်။

အဲဒီအခါမှာ ခန္ဓာပျက်ကြီးကို ဖာထေးပြုပြင်ရပြန်တယ်။ ဒီလိုဖာထေးပြုပြင်ရန်အတွက် နည်းမျိုးစုံနှင့် ဒုက္ခခံပြီး ငွေရှာနေရပါလားလို့ မသိကြဘူး။ ခန္ဓာပျက်စီးပြန်တော့လည်း ဆင်းရဲရပြန်တယ်။ ထမင်းစားတယ်ဆိုတာ ခန္ဓာပျက်လို့ ဖာထေးရခြင်းဖြစ်တယ်။ ခန္ဓာနှိပ်စက်မှုကို မလွန်ဆန်နိုင်လို့ အရှုံးပေးကာ ကျွန်ခံပြီး ကျွေးမွေးနေရပါလားလို့ လည်း မသိနိုင်ကြဘူး။ ကျွန်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ မချမ်းသာဘူး။ ရုပ်ပျက်တော့ နာမ်မှာ မီးတောက်ရတယ်။ ထမင်းစားတယ်ဆိုတာ မီးအလောင်မခံနိုင်လို့ မီးသတ်လိုက်ရတာပဲ ဖြစ်တယ်။ သတ္တဝါတိုင်းဟာ မီးသတ်သမားတွေပါပဲလို့ လည်း မသိနိုင်ကြပါဘူး။ ဒါဟာ နဂိုမီးတောက်သတ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ စားတဲ့အစာနှင့် မတည့်ပြန်တော့ ခေါင်းကိုက်၊ ဇက်ထိုး၊ သွေးတက်၊ ဆီးတက် စသော နှိပ်စက်ခြင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ခန္ဓာက နှိပ်စက်ပြန်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဆေးသောက်ခြင်း၊ ဆေးလှူခြင်း၊ ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ပျက်လာတဲ့

ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြန်ပြီးပြုပြင် ဖာထေးပေးရပြန်တယ်လို့ လည်း မသိကြဘူး။ ဒီလို ပြုပြင်ဖာထေးဘို့ ငွေရှာခြင်းဖြစ်တယ်လို့လည်း သိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

ဆင်းရဲမှုကြီးကို သက်သာရအောင်နှင့် ဖြေဖျောက်ရန် ဆင်းရဲခံ၍ စီးပွားရှာရပါတယ်။ ဒီခန္ဓာကြီး ပူလောင်ပြီး နှိပ်စက်တော ဆင်းရဲရသဖြင့် ရေချိုးပေးရပြန်တယ်။ ဒီသဘောကိုလည်း သိနိုင်ခဲ့လှတယ်။ ထိုဆင်းရဲမှုကို သက်သာရာရအောင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲခံပြီး ရေရဘို့ ငွေရှာပြန်တာလို့လည်း သိနိုင်ခဲ့လှတယ်။

ဒီကြားထဲသေမင်းက မခေါ်သေးသဖြင့် သေလှည့်မကျသေး၍ ဒီရုပ်ကြီးက ထိုင်းမှိုင်းလေးလံစွာ နှိပ်စက်ပြန်တယ်။ ထိုနှိပ်စက်တဲ့ဒဏ် မခံနိုင်တော့ လက်မြှောက် အရှုံးပေးရသည့်သဘောနှင့် အလိုလိုက်အကြိုက်ပေးကာ အိပ်ဖို့ ဖန်တီးပေးရပြန်တယ်။ ထိုအိပ်စရာနေရာတွေ ရဖို့ အတွက် အပင်ပန်းခံ စိတ်ဆင်းရဲခံပြီး ငွေရှာပြန်တယ်လို့ လည်း သိနိုင်ခဲ့လှတယ်။ သေမင်း မခေါ်သေး၍ မသေဘဲ နီးလာပြန်တော့လည်း မသာယာမှု အမျိုးမျိုး ဆေးကြောပေးရန်အတွက် အရှုံးပေးကျခံပြီး ပြုပြင်ပေးရတယ်။ အဆင်သင့် ပြုပြင်ပေးနိုင်ရန်အတွက် အဆင်းရဲခံ မျက်နှာအောက်ကျခံ၍ ငွေရှာပြန်တယ်။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ ဒုက္ခမျိုးစုံမှ သက်သာရာရအောင် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး အဆင်းရဲခံ အပင်ပန်းခံ၍ သေမင်းခေါ်မည့်ရက်ကို စောင့်ဆိုင်းရင်း ငွေရှာ၍ ဆင်းရဲမှုကြီးကို ပေတေခံပြီး ဆင်းရဲမှု သက်သာအောင် ဖြေဖျောက်ရင်း သေမင်းခေါ်မည့်ရက်ကို စောင့်မျှော်နေရတာပဲလို့ ဒီလိုသိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပဲ တစ်နေ့ တစ်နေ့ သေမည့်ရက်ကို သူ့သူငါငါ စောင့်မျှော်ရင်း အခြားသူတစ်ပါးသေလိုက် အသုံးမကျသော အသုဘထုပ်ကြီးကို သေမိန့် မကျသေး၍ စောင့်မျှော်နေသူများက မြို့ရွာအပြင်ထုတ် သံဂြိုဟ်လိုက်

မိမိသေမည့် အလှည့်ကျပြန်တော့လည်း သေမင်းကို စောင့်မျှော်နေသူများက မြို့ရွာအပြင်ထုတ် သံဂြိုဟ်လိုက်၊ ဒီအလုပ်အပြင် ဘာမျှလုပ်စရာ မရှိဘူး။

အချို့ ဆိုလျှင် ဆံဖြူ၊ သွားကျိုး၊ ခါးကိုင်း၊ နားထိုင်းသည်အထိ သေမင်းကမခေါ်သေး၍ အားနာပေမယ့် ခန္ဓာနှိပ်စက်မှုအမျိုးမျိုး ဒုက္ခများခံစားပြီး သေမင်းခေါ်မည့် အချိန်အထိ စောင့်မျှော်နေကြရတယ်။

ဒီလိုနဲ့ သေမင်းခေါ်မည့်ရက်ကို စောင့်မျှော်နေကြသူ အချင်းချင်း အားနေရာမှ အလကားမနေနိုင်ဘဲ သေရွာသွားသူ အချင်းချင်း သံယောဇဉ်တွေ နှောင်ဖွဲ့ ကြကာ အပိုဒုက္ခရှာသည့်အနေနှင့် အိမ်ထောင်ပြုကြတယ်။

အပိုကျွန်ခံခြင်း အလုပ်ဆိုလည်း မမှားပါဘူး။ ပိုမိုကံကြတယ်ဆိုလည်း မမှားပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နဂိုဒုက္ခက မရပ်မနား နှိပ်စက်နေသည့်ကြားကပင် ထပ်ဆင့်တိုးပွားအောင် ဖန်တီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဘဝဆိုတာ သေမင်းက အပြင်းအထန်သတ်မည့် ခန္ဓာထုပ်တစ်ခုရခြင်းပါပဲ။ သေမင်းသတ်စဉ် ထိုခန္ဓာထုပ်ကြီးကို နေ့စဉ်စောင့်ရှောက် ပြုပြင်ပေးနိုင်ဘို့ နည်းမျိုးစုံနှင့် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး အပင်ပန်းခံ အောက်ကျခံပြီး သေမင်းခေါ်မည့်ရက်ကို စောင့်မျှောက်ရင်း သက်သာနိုင်သလောက် ဆင်းရဲနည်းသမျှနည်းအောင် ငွေရှာပြီး စောင့်ရှောက်နေရတာအပြင် ဘာမျှမရှိပါဘူးဟုလည်း သိနိုင်ခဲ့လှတယ်။

ဆံပင်တွေ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီးသည့်အခါမှာ ကျွန်ခံပြီး ပြုပြင်ပေးလိုက် အညစ်အကြေးတွေ ပေတဲ့အခါ ကျွန်ခံပြီး ဆေးကြောပေးလိုက် ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ပိုးတွေ မငြိမ်သက်တဲ့အခါ ပိုးစာတွေ ကျွေးလိုက် အေးတဲ့အခါ ကျွန်ခံပြီး နွေးအောင် ပြုပြင်ပေးလိုက်၊ ပူတဲ့အခါ အရုံးပေး၍ ကျွန်ခံပြီး အေးအောင် ပြုပြင်ပေးလိုက်၊ အလိုမကျကျအောင် နေ့စဉ် ဖန်တီးပေးနိုင်ရန် ကျွန်ခံပြီး ငွေရှာနေရတယ်လို့ သိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီကြားထဲ နေ့စဉ်ဒုက္ခပေးနေတဲ့ ဒုက္ခခန္ဓာကြီးကို သနပ်ခါးနံ့သာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပူဇော်ပသကြသေးတယ်။ ဒီအတွက် အပိုဒုက္ခထပ်ရှာကြသေးတယ်။ နဂိုဒုက္ခခံရတာ အားမရကြလို့ အပိုဒုက္ခတွေ ထပ်ခံကြတယ်။ ထိုဒုက္ခထုပ်ကို ဖွင့်ကြည့် ဘိသကဲ့သို့ ဉာဏ်နှင့် ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလျှင် မစင်၊ ပိုးလောက်တွေနှင့် အချွဲ သလိပ် စသော မသတိဘွယ်ရာ စုပေါင်းထုပ်ထားသော အသုဘရုပ်များသာ ရှိသည်ကိုတွေ့ရမည်။ ထိုအသုဘအထုပ်ကိုပင် စေတီပုထိုးထင်ပြီးတော့များ ပူဇော်ပသနေရသလားဟု အရိယသူတော်ကောင်းများက အန္တပုထုဇဉ်များကို ရှုမြင်သုံးသပ်ကြည့်ကြတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ အဲဒီဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေးနေတဲ့ အသုဘအထုပ်ကို သေမိန် မကျ၍ သေနေ့ မရောက်သေးလို့ သေမယ့်ရက်ကို စောင့်မျှော်ရင်း အခြောက်တိုက် အရူးထနေကြပါလားလို့ လည်း သိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

ဒီလို အသိဉာဏ်ဖြင့် ဘဝတစ်ခုကို ဆန်းစစ်ကြည့် ရမည့်အစား ဒီလိုမသိမြင်ဘဲ သေမင်းခေါ်လှည့် မကျသေးသူ အချင်းချင်း စီးပွားတွေပြိုင်ကြ ဂုဏ်ပကာသနတွေ ပြိုင်နေကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အားရှိသူက အားနည်းသူကို အနိုင်ယူကြတယ်။ ပညာရှိသူက ပညာမဲ့သူကို အနိုင်ယူနေကြတယ်။ သေရမည့်သူအချင်းချင်း အပြန်အလှန်နှုတ်ဖြင့်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ လက်နက်ဖြင့်တိုက်ခိုက်ခြင်း ပြုလုပ်နေကြတယ်။ မသေခင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စိတ်ချမ်းသာမှုတွေ ပေးနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ တစ်ချို့မှာတော့ မသေခင်ထားခဲ့ရမည့် နေချမ်းသာကိုတွယ်ဖက်ပြီး ကျေနပ်နေကြတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း သေမင်းမခေါ်မီ ခဏတပ်ထားသော

နာမည်ကြီးအောင် နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး ငွေရှာနေကြတယ်။ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ သေမင်းမခေါ်မီ ရသမျှ အချိန်ဖြုန်းနေကြတယ်။ အပျော်ခရီးတွေ ထွက်နေကြတယ်။ တစ်ယောက်စီးပွား တစ်ယောက်ပျက်အောင် ဖျက်နေကြတယ်။ တစ်ယောက်ရှိတာ တစ်ယောက်မနာလို တစ်ယောက်တိုးတက်တာ တစ်ယောက်မနာလိုဖြစ်ကြတယ်။ ဒီလိုလုပ်နေကြတာ ဘဝတစ်ခုကို သေချာစွာ မဆန်းစစ်၊ မစစ်ဆေးကြည့် မိလို့ပါပဲ။

ဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ပညာမဲ့သူ၊ ပညာတတ်သူ၊ အာဏာမဲ့သူ၊ အာဏာရှိသူ၊ ဘယ်လောက်ကွာခြားသလဲလို ဆန်းစစ်ကြည့် လိုက်လျှင် အားလုံးဟာ တဝမ်းပြည် ရုံပဲ စားနိုင်တယ်။ အရသာ၏တန်ဖိုးကွာခြားပေမဲ့ လျှာအောက်ရောက် ပျောက်ကြတာချင်း အတူတူပါပဲ။ အိပ်တော့လည်း ကျောတစ်ခင်းစာ အိပ်တာပဲ၊ အိပ်စရာ ၏တန်ဖိုးခြင်း ကွာခြားပေမဲ့ အိပ်ပျော်တာခြင်း အတူတူပါပဲ။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ရာ၌ ကုသရာတွင် အနည်းငယ်ကွာခြားသော်လည်း ကျန်းမာလာလျှင် အတူတူပါပဲ၊ မသေခင် သက်သာရာရဘို အနည်းငယ်ကွာခြားပါတယ်။

ဘဝမြင့်မားသူလည်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ သေတတ်သလို ဘဝနိမ့်သူလည်း ကြီးမှသေတာရှိတယ်။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရအကြောင်းတရားလေးပါးအပေါ်မှာသာ

မူတည်နေပါတယ်။ ဘဝအဆင့်အတန်း နိမ့်မြင့်နေမှုက အဓိက မဟုတ်ပါဘူး။ အားလုံးတူညီကြတာကတော့ ခန္ဓာခြင်းအတူတူပါပဲ။ သေတဲ့အခါကျတော့လည်း ပြင်းထန်စွာ မထတမ်း နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်နေ၍ သေမင်း၏ ရက်စက်မှုခံစားရတာခြင်း အတူတူပါပဲ။ ဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဂုဏ်ရှိသူ ၊ ဂုဏ်မရှိသူ၊ အာဏာရှိသူ၊ အာဏာမရှိသူ ဟူ၍မရှိတော့ပါ။

သေမင်းဆိုတာ ဘာလဲ၊ သေမင်းဆိုတာ ဒီစာအုပ်ကိုဖတ်နေတဲ့ သင်ခန္ဓာရုပ်အစုအဝေးကြီးပဲဖြစ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် သေမင်း အစစ်ပါပဲ။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ရောဂါဝေဒနာသည် ခန္ဓာအစုအဝေးကြီးထဲကပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဒီသေမင်းခန္ဓာကြီးက သေအောင် မသတ်ခင်မှာ ဆာလောင်ရက်စက်မှု၊ ရုပ်ကြီးပူလောင်အောင် ရက်စက်မှု၊ ရုပ်ကြီးထိုင်းမှိုင်းလေးလံအောင် ရက်စက်မှု၊ မယိုမပေါက်ရလျှင် ရက်စက်မှု၊ တည်ငြိမ်စွာ မနေနိုင်အောင် ရက်စက်မှု၊ ဒိုမှုအမျိုးမျိုး၌ နာအောင်ရက်စက်မှု၊ အဆုံးကျတော့ သေအောင်သတ်လိုက်တာပါ။

ရောဂါရတယ်ဆိုတာ ဘာလဲ။

သင့်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဖောက်ပြန်နေခြင်းပါ။ ဆေးထိုးဆေးတိုက် ဆေးလိမ်းလုပ်တာ ဘာလဲ။ သင့်ရဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီး ဖောက်ပြန်မှုကို ပြုပြင်ခြင်းပါ။ သေမင်းရက်စက်သမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ ငွေရှာပြီး ဆေးကုတယ်ဆိုတာ ဆရာဝန်နဲ့ သေမင်း စစ်ပြိုင်တိုက်နေကြတာပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောလျှင် သေမင်းလက်ထဲက လုနေကြတာပါ။ သေမင်းရဲ့ သတ်တဲ့ အဆိပ်ငွေ့ ကို ပြယ်သွားအောင် ဆေးကုသ၍ ဖြေဖျောက်နေကြတာပါ။ လည်း သိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ သင်ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ သေမင်းရဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ အဆိပ်ငွေ့ တွေ ထည့်ထားတယ်။ ဒါကို အရူးတွေက ငါ့ကိုယ်လို ထင်နေကြတယ်။ တော်ကြာ မီးတောက်သည့်ပမာ ပူလာပြီး အရေပြားမှ အဖုအပိန့် အနာများ ပေါ်လာလိုက်၊ တော်ကြာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဘောလုံးလေထိုးထားသည် ပမာ ဖောင်းပွလာလိုက် အသက်ရှူမရအောင် ကျပ်ဆို ထားလိုက်၊ ခြေတစ်ချောင်း၊ လက်တစ်ချောင်း မလှုပ်ရှားနိုင်အောင် ဖြုတ်ထားလိုက်၊ အကြော၊ အသား၊ အရိုးများအက်ကွဲမတတ်ဖြစ်အောင် ရက်စက်ထားလိုက်၊ ဤကဲ့သို့ နှိပ်စက်မှုအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း သေမင်းက ကျီစယ်တယ်။ ဒီသဘောကိုလည်း သိနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ သေမင်းက ကျီစယ်နေတဲ့ သဘောပါ။ ကျီစယ်လို အားရပြီဆိုမှ မထတမ်း သတ်ပစ်လိုက်တာပါ။

သေမင်းကြီး ဒီလောက် ရက်စက်နေတာကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်မှုမရှိဘဲ သေမင်းကို ရွှေငွေတွေ ဆင်ပေးလိုက် အမွှေးနံ့ သာလိမ်းပေးလိုက် အရောင်မျိုးစုံ အဝတ်အစားတွေ ဆင်ပေးလိုက် အရူးထသလို ဖြစ်နေကြတာပေါ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အချိန်အခါမရွေး နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရက်စက်နေတဲ့ ရန်သူကြီးကို အလှဆင်ပေးနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ငါမဟုတ်၊ ငါ့ပစ္စည်းမဟုတ်၊ ငါ့ခန္ဓာမဟုတ်တဲ့ သေမင်းကြီးကိုလည်း ငါပဲ ၊ ငါ့ခန္ဓာ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့ကိုယ်ပဲလို မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်တယ်။ မရှိတာကို အရှိလုပ် မပိုင်တာကို အပိုင်လုပ် ဆင်းရဲတာကို ချမ်းသာအောင် လုပ်တဲ့ အလုပ်မျိုး ဆိုတာ လူရူး ပုထုဇဉ်တို့ ရဲ့ ဝါဒပါ။

ဒီလိုဘဝတစ်ခုကို ဆန်းစစ်ကြည့် .လိုက်တော့ ဘဝခြင်းသည် ဒုက္ခတည်းဟူသော သေမင်းခြင်း၊ ထိုသေမင်း၏ရက်စက်မှုကို သက်သာအောင် နည်းမျိုးစုံနဲ့ .စီးပွားရှာနေခြင်း သေမင်းသတ်မည့်နေ .ကို စောင့်မျှော်နေခြင်း၊ သေမင်းကို အလိုလိုက်ပေးနေခြင်း၊ သေမင်းရဲ့ .ကျွန်ခံနေခြင်းကလွဲ၍ အပိုထူးခြားမှု မရှိပါဘူး။

ဘုရားခိုင်းတဲ့ အလုပ်ကိုတော့ မလုပ်ကြဘဲ သေမင်းခိုင်းတာကျတော့ တစ်ခါမှ မငြင်းဆန်ခဲ့ဘူး။ အပိုအထုပ်တွေ ထုပ်နေကြပြီး အပိုအရှုပ်တွေလည်း ရှုပ်နေကြတယ်။ အရှုပ်တွေ ဖန်တီးပြီး ရှုပ်တယ်လို့ . ညည်းကြသေးတယ်။ ဆင်းရဲပါတယ်ဆိုတဲ့ကြားက ဆင်းရဲကြောင်းအထုပ်တွေ ထုပ်ကြသေးတယ်။ မီးကိုင်ပြီး ပူတယ်လို့ . အော်နေတဲ့ သဘောပဲ။ အရိယာသူတော်ကောင်းတွေက မသနားကြပါဘူး။ ဒီလိုဒုက္ခခံရင်း သေမင်းခေါ်သွားတော့ ကျန်ရစ်တဲ့ အလှည့်မကျသေးဘဲ စောင့်ဆိုင်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရပ်ရွာအိုးအိမ်နဲ့ . မတန်တော့တဲ့အတွက်ကြောင့် သေသွားတဲ့ အထုပ်ကြီးကို တန်တဲ့နေရာဖြစ်တဲ့ သုသာန်သို . လွှင့်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ ဒီကြားထဲ ဝိုင်းဖွဲ့ .ပြီး အရူးထကာ ဆွေမျိုးစပ်တဲ့သူတွေက တကြော်ကြော်နဲ့ . ငိုယိုအော်ဟစ် ခေါ်နေကြသေးတယ်။ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ အထုပ်ကြီး တန်ရာနေရာဖြစ်သည့် သုသာန်သို . လွှင့်ပစ်ရာမှာလည်း အရူးထပြီး အလှဆင်ပေးကြသေးတယ်။ ဒါတင်မကဘူး၊ အဲဒီအထုပ်ကြီးကို ဂူသွင်းပြီး သိမ်းထားကြသေးတယ်။ ဘာတွေ နှမြောလို့ .လဲမသိဘူးနော်။ တော်တော်ရှူးကြတာပဲ ။

လူ .ဘဝ လူ .ခန္ဓာတစ်မျိုးတည်း ထည့်တွက်လို့ .မရသေးဘူး။ အကယ်၍ နွားခန္ဓာဝန်ထမ်းရလျှင် ကာမဂုဏ်မခံစားရဘဲ အသင်းခံရ၊ နားဖားကြီးအထိုးခံရ တစ်နေကုန် လုပ်လို့ .လည်း အခမရ။ ဆဲရေးတိုင်းထွာလည်းခံရ၊ သံချွန်နဲ့ .လည်း အထိုးခံရ၊ ကြိမ်နဲ့ .လည်း အရိုက်ခံရ၊ ထမ်းပိုးတင်၍ ဝန်လည်းရန်းရ၊ အရေပြားလည်း ပွန်းပဲ့ခံရ၊ မှဲ့ .၊ ခြင်၊ ယင်လည်း အကိုက်ခံရ၊ အိပ်တော့လည်း ဒုက္ခခံရ၊ အကျိုးပြုသလောက် ကြင်နာမှုကင်းသော ဘဝမှာ နေရ။

ငါဆိုတဲ့ အမိုက်နဲ့ .၊ တကုန်ဆိုတဲ့ အကြိုက်အလိုလိုက်ချင်တိုင်း လိုက်ခဲ့မိတဲ့ ကြွေးတွေ ဆပ်ခဲ့ရတာလည်း ဘဝရေတွက်လို့ .မရခဲ့တော့ပါဘူး။ ဒီလိုဆို ဘာလုပ်ရမလဲလို့ . ရရှိခဲ့တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဆန်းစစ်ဖို့ .လိုလာပြီ။ သေမင်းမခေါ်မီ ခန္ဓာပျက် ပြင်ရတာချင်း အတူတူ မီးသတ်နေရတာခြင်းအတူတူ အလိုလိုက်ကျွန်ခံနေတာချင်းအတူတူ ဘဝတစ်ခုမှာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရတာချင်းအတူတူ အိုရ၊ နာရ၊ သေရတာချင်း အတူတူ ဘယ်အလုပ်သည် အကောင်းဆုံးလဲလို့ . သေချာစွာ ဆန်းစစ်ကြည့် .လိုက်တော့ ဒီလိုခန္ဓာထုပ်မျိုး နောင်တဖန်ပြန်မရအောင် သေမင်းလက်မှ လွတ်ကြောင်းနည်းလမ်းကြောင်းများကို ရှာဖွေဖို့ .လိုအပ်လာပြီ။

ဒီလိုဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါ ခန္ဓာခဏခဏရလျှင် ဒုက္ခခဏခဏခံရာ၊ သေမိန့် ကျဖို့ စောင့်ရာ၊ သေလှည့်မကျမီ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခံစားရသည့်အပြင် မြဲတဲ့ချမ်းသာဆိုတာ ဘာမှမရှိဘူး။ ယခုအခါသည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသောသံသရာမှလွတ်ကြောင်း၊ ခန္ဓာလွတ်ကြောင်း၊ နည်းလမ်းကောင်းကြီး ရှိနေပြီ။ အခုလိုကြိုတုန်းမှာ ခန္ဓာဒုက္ခလွတ်ကြောင်း မကြိုက်လျှင်(သို့ မဟုတ်) ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှုမရှိလျှင် ကိုယ့်ထက်မိုက်တဲ့သူရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘူးဟူ၍ သေချာစွာ စေ့စေ့စပ်စပ် သုံးသပ်ကြည့်ရမည်။ ပထမဆုံး အပါယ်လေးပါး ရောက်မည့်ခန္ဓာ(သို့ မဟုတ်) အပါယ်လေးပါးမကျရောက်အောင် မဖြစ်မနေ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမည်။

ဘဝဆိုတာ မကောင်းသော အပါယ်လေးပါးဘဝ မရောက်ရအောင် မဖြစ်မနေ သေမင်းနှင့် တိုက်ပွဲနွဲ့ရမည်။ လူ့ ဘဝဆိုတာ အနှစ်တရာတည်းဟူသော ခဏတာအတွင်း စီးပွားဖြစ်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ ထက် သေမင်းနှင့် တိုက်ပွဲနွဲ့ရန် (သို့ မဟုတ်) သေမင်းသတ်မှုမှ လွတ်ရန် အပါယ်လေးပါးမှလွတ်ရန် ပို၍ကြိုးစားအားထုတ်ရမည်။

ရှေ့ ဆက်ရမည့် ဘဝခရီးဆိုတာ ရှိသေးသည်။ ရှေ့ ဘဝစာအတွက် ချမ်းသာခြင်း ဖြောင့်ဖြူးခြင်း မြင့်မြတ်ခြင်းတို့ အတွက် ဒါန၊ သီလကိုလည်း စိုက်ပျိုးရမည်။ ကိုယ်လှူတာ ကိုယ်ချမ်းသာဖို့ ယူသွားခြင်းပဲ။ သမထဝိပဿနာအလုပ်ဆိုတာ အပါယ်လေးပါးမှလွတ်၍ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် ချမ်းသာဖို့ အားထုတ်ခြင်းပဲ။ ဒီသုံးမျိုးကို မလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကို ရှည်လျားစွာ ရက်စက်နေခြင်းပဲ ဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို ကယ်တင်ရမည်။ ကိုယ်စောင့်မှ ကိုယ့်ဖြောင့်မည်။ ကိုယ်ပွားမှ ကိုယ်အကျိုးများမည်။ ကိုယ်လှူမှ ကိုယ်ချမ်းသာမည်။ ကိုယ်ကျင့်မှ ကိုယ်လွတ်မည်။

ရှေးသူတော်ကောင်းတို့ ၏ ဘဝတစ်ခု အဖြေရှာပုံ

သူတော်ကောင်းတိုင်း သူတော်ကောင်းတိုင်းဟာ အလကားကောင်းသွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းအောင်ဆန်းစစ်မှု ကြိုးစားမှုတို့ ကြောင့် အကျိုးရှိ မရှိ ဆန်းစစ် ဝေဖန်ပြီး အကျိုးယုတ်သည်ကို အကျိုးရှိအောင် ကြိုးစားအားထုတ်သွားကြသောကြောင့် ကောင်းသောဘဝ၊ ကောင်းသောချမ်းသာမှ အကောင်းဆုံး အချမ်းသာဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုစံဝင်သွားကြသည်။

ဥပတိဿ နှင့် ကောလိတ

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ မဝေးသောအရပ်၌ ဥပတိဿရွာနှင့် ကောလိတရွာဟူ၍ ပုဏ္ဏားရွာတို့ ရှိကြသည်။ ဥပတိဿရွာ၌ ရူပသာတီ ပုပုဏ္ဏားမ၏သား ဥပတိဿ သတို့ သားနှင့် ကောလိတရွာ၌ မောဂ္ဂလိအမည်ရှိ ပုဏ္ဏားမ၏သား ကောလိတ သတို့ သားနှစ်ဦးတို့ ရှိကြ၏။ အရွယ်ရောက်သော် တစ်ဦးလျှင် ရွှေထမ်းစင်ဝါးရာ အာဇာနည်ရထား ငါးရာ ခြံရံ၍ ပျော်ရွှင်စွာ လှည့်လည်နေကြ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ တောင်ထိပ်နက္ခတ်သဘင်ပွဲကို ကြည်ရှုကြပြီး ရယ်ရွှင်ဖွယ်ရာ တင်ဆက်လျှင် ရယ်ရွှင်ကြ၍ ထိပ်လန် စရာတင်ဆက်လျှင် ထိတ်လန် ကြ၏။ ဆုလာဘ်ပေးသင့်လျှင် ပေးကမ်းကြ၏။ နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို ကြည့်ရှုရင်း ထိုသတိုးသားနှစ်ဦးတို့ ဆန်းစစ်ဝေဖန်မိကြသည်။ ကြည့်ရှုသမျှ ကြားသမျှ ပျော်သမျှတို့ သည် ဝမ်းသာမှု၌ဖြစ်စေ၊ ထိတ်လန် မှု၌ဖြစ်စေ ပြီးလျှင် ပျောက်ကွယ် ပျောက်ကွယ် သွားသည်ကို ဆန်းစစ်ကြသည်။ ရယ်ရွှင်မှုသည်လည်း မမြဲ ပျောက်ကွယ်၏။ ထိတ်လန် မှုသည်လည်း မမြဲ ပျောက်ကွယ်၏။ တစ်စုံတစ်ခု ခိုင်ခန့် တည်မြဲမှု အခြင်းအရာသည် အဘယ်မှာ ရှိသနည်း။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ သည် နှစ်တရာသို့ မရောက်မီ မိမိ၏အမည်ပညတ်မျှမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ဂျောက်ကြ၏။

ထိုဇာတ်ခုံသဘာဝကို ကြည့်၍ လူ့ ဇာတ်ခုံသဘာဝကို ဆန်းစစ်ကြည့်၏။ ဘဝတစ်ခုကျင်လည်ရာ၌ ရယ်ရွှင်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ကျေနပ်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ထိတ်လန် မှုသည် လည်းကောင်း၊ ကြည်နူးမှုသည်လည်းကောင်း အဟောင်းပျောက်လျှင် အသစ်ထွက်စမြဲပဲ ပျောက်ကွယ်နေတာအပြင် ဘာမျှအနှစ်မရှိဘူးလို့ ဆန်းစစ်မိကြသည်။ မိမိတို့ ချမ်းသာသည့် ကာမဂုဏ်အာရုံ အမျိုးမျိုး တို့ ကိုလည်း ပြန်လည်ဆန်းစစ်မိကြသည်။ ဘာမျှထူးပြီး အနှစ်အခဲမရှိဘူးလို့ ဆန်းစစ်မိကြသည်။ သူတို့ နှစ်ဦးလုံး ဆန်းစစ်မှုခြင်း၊ အဖြေရှာမှုခြင်း၊ တူညီကြ၍ ဖွင့်ပြောကြသည့်အခါ ဘဝရရှိခြင်းသည် ခန္ဓာဝဋ်ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခံစားရတာက မဖန်တီးဘဲ အလိုလိုရနေပါလား။ ချမ်းသာမှုကို ရှာဖွေခြင်းသည် ဖန်တီးရသလောက်မမြဲ ပျောက်ကွယ်၍သာနေတော့သည်။ ဒီလိုဆိုရင် ခန္ဓာဝဋ်မှ လွတ်ရာနည်းလမ်းကောင်းများ ညွှန်ကြားမည့် ဆရာကောင်းရှာဖွေဖို့ သာ အဓိကကျတော့သည် ဟူ၍ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ထိုအခါ နှစ်ဦးသဘောတူ အခြံအရံများနှင့်တကွ ရွှေထမ်းစင်များကို မိဘရပ်ထံ ပြန်ပို့ လွှတ်၍ ဆရာရှာထွက်ကြတော့သည်။

ဒီလို ကာမဂုဏ်မျိုးစုံ ခံစားနိုင်သော သူဌေးသားတွေလည်း ရရှိတဲ့ကာမဂုဏ်အာရုံမှာ နှစ်မြုပ်ပျော်ပါးမနေဘဲ နည်းကောင်းလမ်းကောင်းပေးမည့် ဆရာရှာထွက်ကြတယ်။ ကြီးပွားချမ်းဘို ငွေရှာထွက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝမျိုးစုံ၊ ခန္ဓာမျိုးစုံ၊ ဒုက္ခမျိုးစုံမှလွတ်အောင် ကယ်တင်မဲ့ဆရာ ရှာကြတာပါ။ ဒီလိုဆိုရင် လူချင်းအတူတူ အသွေးအသားနဲ့ ချင်းအတူတူ မိမိတို့ လည်း ရှေးအရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကိုကောင်းအောင် ဘဝတစ်ခုမှာ အဖြေရှာဘို့ လိုအပ်လာပြီး သေချာစွာ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ဘို့

.လိုအပ်လာပြီ ငါရှေ့ .ကို ဘာဆက်လုပ်မလဲ၊ ဘာအတွက်အလဲ၊ ဘာထူးသလဲ ဟူ၍ မိမိ၏ဘဝတစ်ခုကို .ပြန်လည်ဆန်းစစ် သုံးသပ်ကြည့်ရမည်။

ကသပမြတ်စွာဘုရား သာသနာ ကွယ်ပျောက်လှဆဲ၌ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဓမ္မကောဏ္ဍမင်း နန်းတက်၍ ဘုရင်အဖြစ် ဘိတ်သိက်ခံယူပြီးသည်နှင့် တပြိုင်တည်း မှူးကြီးမတ်ရာအပေါင်းတို့အား ဤကဲ့သို့ .အမိန့်တော်ချမှတ်၏။ ကသပမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားသော ဂါထာတစ်ပုဒ်တစ်လေမှ နာယူမှုမရဘဲ ထီးနန်းစံနေရခြင်းသည် ငါ့အတွက် ဘာအကျိုးမှ မရှိဘူး။ ထီးနန်းစံနေလည်း ချမ်းသာမှုရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ငါ့ကိုယ်စား မှူးကြီးမတ်ရာ အပေါင်းတို့ .တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ထားနှင့်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားဟောထားသော တရားတော်မှ ဂါထာတစ်ပုဒ်ဟောကြားနိုင်မည့်သူကို လိုက်ရှာ၍ တရားနာယူရမှသာလျှင် ငါပြန်လာခဲ့တော့မည် ဟူ၍ အမိန့် တော်ချမှတ်လိုက်သည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဒေသနာတစ်ပုဒ်သည် တန်ဖိုးထားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ မင်းစည်းစိမ်ထက်ပင် မလဲနိုင်ကြပေ။ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ .၏ ဆုံးမမှုသည်လည်း တန်ဖိုးကြီးလှပါသည်။ သို့ .သော်လည်းကြောင်တောင်ကန်းနေသော လူအညံ့စားတို့ .မှ တန်ဖိုးကြီးလှသော ယခုလို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားများကို မီးပုံထင်၍ ကျောပေးနေကြီးပြီး မစင်ပုံနှင့်တူ၍ တစ်ဘဝတစ်ခဏစာ ကာမဂုဏ် အာရုံနောက်ကို တကောက်ကောက် လိုက်နေကြသည် သည်လိုလိုက်ရင်းနှင့် လောကဒဏ်မျိုးစုံ ရင်စည်းခံ၍ တစ်နေ့ နေ့ ဖြစ်နိုးနိုးနှင့် သေမင်းရဲ့ ကျွန်ခံကာ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ သင်ခန်းစာလည်း မရဘဲ သေမင်းရဲ့ ခံတွင်း အပ်နှင်းခဲ့ရတာပဲ အဖတ်တင်ခဲ့ရတာ များလှပါပြီ။

အဖြေကတော့ နှစ်ပေါင်းများစွာ တွေ .ကြုံ ခံစားခဲ့သမျှ ရေထဲအရုပ်ရေးသလို ရေးရင်းနှင့် အရုပ်ပေါ်မလာဘူးဆိုတာ တွေ .ရလိမ့်မယ်။ အရိပ်ကို အကောင်ထင်ပြီး ဖမ်းတာမျိုးလည်း တွေ .ရလိမ့်မယ်။ အိမ်မက်သလို ပျောက်ကွယ်ခဲ့တာမျိုးလည်း တွေ .လိမ့်မယ်။ ဘာမှမထူးဘူး ဆိုတာမျိုးလည်း တွေ .လိမ့်မယ်။ ရှာဖွေဖန်တီးမှုမရှိဘဲ အလိုလိုရရှိနေတာကတော့ ဆင်းရဲမျိုးစုံပါပဲ။ အရူးကြီးတစ်ယောက်လို စက္ကူကို ပိုက်ဆံလို .ထင်တာ၊ ကျောက်ခဲကို စိန်ခဲလို .ထင်တာ၊ ငှက်ပျောပင်ကို အနှစ်ရှာတာ ဒီသဘောပဲ အဖြေထွက်လိမ့်မယ်။ အနှစ်ဖြစ်တဲ့ ချမ်းသာစစ် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို ခန္ဓာအမျိုးမျိုးစတေး၍ လေးသင်္ချေနဲ့ .ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ကာနည်းလမ်းပေးတဲ့ဘုရားက တာဝန်ကျေသွားပြီ။

ဤနည်းလမ်းကို သယ်ဆောင် ထိန်းသိမ်းထားကြတဲ့ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ .လည်း တာဝန်ကျေပြီ။ အဆင်သင့်ယူမယ့် မိမိတို့ .က နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ရှောင်လွှဲကာ ဈေးဆစ်မနေသင့်တော့ပါလားလို့ မိမိတို့ .ရရှိတဲ့ ဘဝအကျိုးများအောင် သေချာစွာ ဆန်းစစ်ကြည့် သင့်ပါကြောင်း သတိပေးနိုးဆော်ပါသည်။

လူမိုက်နောင်တ သေမှရတာဆိုတာမျိုး မဖြစ်သင့်အောင် ကြိုတင်သုံးသပ်သင့်သည်။ အသာစံချင်သောသူသည် အနာခံယူရလိမ့်မည်။

ဆရာတော်၏ဆုံးမဩဝါဒများ

၁။ ထောင်ကျတာနှစ်မျိုး

လောကဥပဒေ ချိုးဖောက်လို ကျတဲ့ လောကီထောင်ရယ်၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ချိုးဖောက်လို ကျတဲ့ သံသရာထောင်ရယ်လို နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ ဘယ်တော့မှ မချမ်းသာဘူး။

၂။ အလှဆင်တာနှစ်မျိုး

ပုထုဇဉ်တို့ က ရွှေငွေရတနာနှင့် အဝတ်မျိုးစုံကို ရူပကာယဆိုတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာမှာ အလှဆင်မြန်းတယ်။ သူတော်ကောင်းတွေက နာမကာယတည်းဟူသော စိတ်မှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာသုံးမျိုးနှင့် သီလဆိုတဲ့ အဝတ်ကို ဆင်မြန်းတယ်။

၃။ အကျင့်နှစ်မျိုး

စိတ်အလိုတိုင်း လိုက်လျောတဲ့ ပုထုဇဉ်အကျင့်ရယ်၊ စိတ်အလိုကိုစွန့် လွှတ်တဲ့ အရိယာသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အကျင့် ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ (တရားကျင့်တယ်ဆိုတာ စိတ်အလိုလိုက်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်အလိုကို စွန့် လွှတ်နေတာ) (အရှင်သာရိပုတ္တရဝါဒ)

၄။ စီးပွားရှာတာ နှစ်မျိုး

ပုထုဇဉ်တို့ က သံသရာလည်ကြောင်း လောကစီးပွားရှာကြတယ်။ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ က သံသရာလွတ်ကြောင်း စီးပွားတည်းဟူသော မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာကို ရှာကြတယ်။

၅။ လူနှစ်မျိုး(လူကောင်း လူညံ့)

လူလို အခေါ်ချင်းတူပေမယ့် လူကောင်းလူညံ့ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ လူကောင်းဆိုတာ မိမိကိုယ်ကို ဂုဏ်သိက္ခာထားပြီး အခြားသူတစ်ပါးအပေါ် သစ္စာရှိတယ်။ အကြံအား၊ ဉာဏ်အား၊ လုံ့လဝီရိယ အားတွေ မွေးတယ်။ ပွင့်လင်းစွာပြောဆိုဆက်ဆံပြီး စီးပွားရှာတယ်။ ရတဲ့စီးပွားကိုလည်း လေလွင့်မှုမရှိအောင် ထိန်းသိမ်းတယ်။ မိမိကြီးပွားချမ်းသာသလို အခြားသူတစ်ပါးချမ်းသာအောင် တိုက်တွန်းတယ်။

လူညံ့တွေကတော့ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဂုဏ်သိက္ခာမထား အခြားသူတစ်ပါးအပေါ်၌လည်း သစ္စာမရှိ။ အကြံဉာဏ် လုံ့လဝီရိယ စိုက်ထုတ်မှုလည်းမရှိ။ မာယာဖြင့်လှည့်စား၍ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရယူကြတယ်။ အနိုင်ကျင့် ခိုးယူ လုယက်၍လည်း သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို ရယူလိုကြတယ်။ ရလာတဲ့ စီးပွားကိုလည်း ထိန်းသိမ်းမှုထက် အလွယ်တကူဖြုန်းတတ်တယ်။

၆။ အရူးနှစ်မျိုး

ပထမအရူးက အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် သည်းခြေပျက်တဲ့ အရူး။ ဒုတိယအရူးက သည်းခြေမပျက်ဘဲရူးတဲ့အရူး။ သည်းခြေပျက်လို ရူးတဲ့အရူးက သနားဘို့ ကောင်းယ်။ သည်းခြေမပျက်ဘဲ ရူးတဲ့အရူးကိုတော့ သနားဘို့ မကောင်းဘူး။ သည်းခြေမပျက်ဘဲ ရူးတဲ့အရူးဆိုတာ တရားမကျင့်တဲ့ ပုထုဇဉ်ပေါ့။

၇။ မိုးရေနှစ်မျိုး-ခွက်နှစ်မျိုး

မိုးရွာသွန်းပြီးသော မိုးရေက အလကားရပြီး အတူတူဖြစ်ပေမယ့် ခံယူတဲ့ခွက်တန်ဖိုး ခြားနားမှုအပေါ် မူတည်ပြီး ရွှေခွက်နှင့်ခံယူတော့ သောက်ရေဖြစ်တယ်။ ခြေဆေးခွက်နှင့်ခံယူတော့ ခြေဆေးရေဖြစ်တယ်။ ခံယူစရာခွက်မရှိတော့ ရေတွေအလကားဖြစ်ကုန်တယ်။

ဗုဒ္ဓ ထားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေဟာ အလကားရပြီး သာသနာ့အမွေထားခဲ့တာ အတူတူဖြစ်ပေမယ့် ခံယူကျင့်သုံးတဲ့သူတွေအပေါ် မူတည်ပြီး တန်ဖိုးခြားနားကုန်တယ်။ သဒ္ဓါတည်းဟူသော ရွှေခွက်နှင့်ခံယူတော့ ဆယ့်တစ်ပါးမီး သတ်နိုင်တဲ့ တရားဖြစ်တယ်။

သဒ္ဓါနည်းသူခံယူတော့ ရွတ်ဖတ်ဘို့ ကြည်ညိုဘို့ လောက်ပဲ ဖြစ်တယ်။ လုံးဝသဒ္ဓါတရား မရှိတဲ့သူတွေအတွက်တော့ အလကားဖြစ်ကုန်တာပဲ။

၈။ အောက်ကျခြင်းနှစ်မျိုး

လောကမှာ ပညာမရှိ၊ စီးပွားမရှိ၊ ဂုဏ်မရှိတော့ မိမိထက် ဂုဏ်ရှိတဲ့လူအောက် ကျရောက်တယ်။ ဒါကို လူ့ အောက်ကျတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာ မရှိတော့ လူ့ ပြည်အောက်အပါယ်လေးဘုံသို့ ကျရောက်တာကိုလည်း လူ့ အောက်ကျတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

၉။ ဝမ်းသာခြင်းနှစ်မျိုး

သူတစ်ပါးကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမနိုင်ခြင်းကို ဝမ်းသာခြင်းထက် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမနိုင်ခြင်းက ပို၍ ဝမ်းသာဖို့ ကောင်းတယ်။

၁၀။ မသိမြင်ခြင်းလေးမျိုး

ငါးသည် ရေ၌နေသော်လည်း ရေကိုမမြင်၊ ရေအရသာ မသိ။

လူသည်လည်း လေထဲ၌နေ၍ လေကိုမမြင်၊ လေအရသာမသိ။ ပုထုဇဉ်တို့ သည်လည်း အရိယာနှင့်နေပြီး အရိယာသူတော်ကောင်းကိုမမြင် အရိယာတို့၏ဂုဏ်ကိုလည်း မသိ။ အချို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ သည် သံသရာဘေးကိုလည်း မမြင်၊ မိမိ ဘယ်ဘဝရောက်မှန်းကိုလည်း မသိ။

၁၁။ အာမခံနှစ်မျိုး

မိမိ ဝယ်ယူမည့် ပစ္စည်းမှန်မမှန် ကောင်းမကောင်းရောင်းတဲ့ဆိုင်ရှင် အာမခံပြီးမှ ဝယ်ယူရတယ်။

မိမိသင်ယူမည့် လောကီလောကုတ္တရာ ပညာမှန်မမှန် အကျိုးရှိမရှိ၊ ပညာသင်ပေးမည့် ဆရာအာမခံမှသင်ရတယ်။

၁၂။ ကြားနိုင်သောနား မကြားနိုင်သောနား

ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်း ဟိန်းဟောက်လိုက်လျှင် သတ္တဝါကြီးငယ် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ပြီး ကြောက်စိတ်တွေပေါ်လာကာ ဘေးလွတ်ရာ ထွက်ပြေးကြပေမဲ့ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့ကိုယ်မှာရှိတဲ့ သန်းတွေဟာ တုန်လှုပ်မှုမရှိကြဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ နဂိုမူလကတည်းကိုက နားမပါလို့ နဲ့ တူတယ်။

ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်မှ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ ၊ လောကဓာတ် တိုက်တစ်သောင်းရောက်အောင် တရားအသံတော်ကို လွှင့်၍ သတ္တဝါဝေနေယတွေကို တရားဟောနိုင်ပေမယ့် စုန္ဒဝက်ခတ်သမားသည် အနှစ်ငါးဆယ်လုံးလုံး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော် အနီးမှာနေ၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အရိယူသံဃာတော်များ တရားရေအေးတိုက်ကျွေးသံ ရှိနေပါသော်လည်း စုန္ဒကြားနိုင်တဲ့ နားမရှိ၊ သတိဉာဏ်ပညာလည်း မရှိ။

၁၃။ အရှင်သခင်သိ ခွေး-အရှင်သခင်မသိ လူ

လောကမှာ လူလူချင်း ခွေးနဲ့ နှိုင်းလျှင် ခွေးဟာ လူထက်ယုတ်ညံ့တယ်ဆိုပြီး မကြိုက်ဘူး။ တစ်ချို့ အတော်များများခွေးတွေဟာ တချို့ လူတွေထက်ပိုပြီး သခင်အပေါ် သစ္စာရှိတယ်။ သခင်ကို စောင့်ရှောက်တယ်၊ သခင်ပြန်လာရင် ဆီးကြို ချောမြူတယ်။ သခင်အိပ်နေလျှင် အန္တရာယ်ကို သိလျှင်သိခြင်း ဟောင်၍ခြောက်လှန့်တယ်။ သခင်သွားလျှင် သခင်ရန်သူကို ဟိန်းဟောက်တယ်။ တစ်ချို့ ခွေးတွေက သခင်သေလျှင် လိုက်သေတယ်။ တစ်ချို့ လူတွေဟာ ခွေးလောက် သခင်အပေါ်သစ္စာမရှိဘူး။ မစောင့်ရှောက် မကာကွယ်နိုင်ဘူး။ ချစ်ခင်စွာ ချောမြူမှု မရှိဘူး။ မိမိအရှင်သခင်သေတိုင်း လိုက်သေတဲ့သူ မရှိသလောက်ပါဘဲ။

၁၄။ အေးအေးနေခြင်းနှစ်မျိုး

အေးအေးလေး နေတတ်တယ်ဆိုတိုင်း ကောင်းတယ်မထင်နဲ့ ။ ဉာဏအား၊ နေအားရှိပြီး မရှုတ်ချင်လို အေးအေးလေး နေတတ်တာက ကောင်းပါတယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ်ဘဲ ကာယအား ဉာဏအား မစိုက်ထုတ်ချင်ဘဲ ပျင်းပြီး အေးအေးလေးနေတာ မကောင်းသောအေးခြင်းဖြစ်တယ်။

၁၅။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အစစ်နှင့်အတု

ဆိတ်ငြိမ်တယ်ဆိုတာ အာရုံ၏ အတိုက်အခိုက်တွေကို မရောယှက်ဘဲ ငြိမ်းနေမှ ဆိတ်ငြိမ်တယ်လို့ သတ်မှတ်ရမယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ တောထဲ၊ ရွာထဲ၊ ဂူထဲမှာနေပေမယ့် အာရုံတွေ ယိုစီးနေလျှင် စိတ်မငြိမ်တော့သဖြင့် ထိုတော၊ ထိုရွာ၊ ဂူတို့ သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ မဟုတ်တော့ပါ။

၁၆။ သူတော်ကောင်းဖြစ်အောင်

သူတော်ကောင်း သူတော်ကောင်းဟု အခြားသူတစ်ပါးကောင်းတာကို အမွန်းတင် ပြောကြတယ်။ သူတော်ကောင်းဆိုတာ အလကား ကောင်းသွားတာ မဟုတ်ဘူး။ သူတော်ကောင်းနဲ့ တန်တဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုရှိမှ သူတော်ကောင်းဖြစ်မယ်။ မိမိကောင်းချင်လျှင် သူတော်ကောင်းနဲ့ တူတဲ့ သူတော်ကောင်းစိတ်မွေးပေါ့။

၁၇။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဝင်အောင်

သူများနိဗ္ဗာန်ဝင်တာ ကိုယ်ဝင်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူများချမ်းသာတာ ကိုယ်ချမ်းသာတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာန်ဝင်အောင် ချမ်းသာအောင် ကျင့်ရမယ်။ ကြိုးစားအားထုတ်ရမယ်။ သေခါနီးကျမှ နောင်တရမနေကြပါနဲ့။ မသေခင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ဘို့ ကျင့်ထားရမယ်။

၁၈။ မြတ်တဲ့ဘဝရအောင်

မိမိကိုယ်ကို သက်သာချောင်ချိရေးလုပ်ပြီး စည်းစိမ်ခံနေတာဟာ အသေကျပ်ပြီးတော့ အနေမမြတ်တဲ့ ဘဝရဘို့ ဖန်တီးနေတာပဲ။ မြတ်တဲ့သာသနာမှာ မြတ်တဲ့ဝိပဿနာတရားကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကျင့်ထားမှ မြတ်တဲ့ဘဝ ရောက်မယ်။

၁၉။ တိုးတက်ခြင်းနှစ်မျိုး

လူ့ ဘုံကနေ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် အဆင့်ဆင့်တိုးတက်ချင်ရင် ကိလေသာရန်သူနှင့် တိုးရလိမ့်မယ်။ တိုးနိုင်မှတက်မှာ။ တိုးရင်တော့ အနည်းငယ်ထိမိခိုက်မိခံရမှာပဲ။ ထိခိုက်ခံရခြင်းသည် အမြတ်ရဘို့ ရင်းနှီးခြင်းတစ်မျိုးပဲ။ တိုးတက်ချင်လျှင် ထိုဆင်းရဲခံ၍ ရင်းနှီးယူရမယ်။

၂၀။ လှော်ခတ်ကြိုးစားရမယ်

သံသရာအောက်ဆင်းဘို့ ရေစုန်မျှောတာက လွယ်လွယ်လေး၊ သံသရာ ဆန်တက်ချင်ရင်တော့ လှော်ခတ်ရ နင်လား ငါလား ကြိုးစားအားထုတ်ရလိမ့်မယ်။

၂၁။ အရိယာသူတော်ကောင်းသွေး

ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းရဲ့ စိတ်နှင့် သွေးဟာ ယုန်စိတ်၊ ယုန်သွေးမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုပဲ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ စိတ်နှင့် သွေးဟာ လူပျင်း လူဖျင်းတို့ရဲ့ စိတ်နှင့် သွေးမဟုတ်ဘူး။

၂၂။ အထက်နေပါဦး အောက်လုံအောင်ဖုံး

အထက်နေပါဦး အောက်လုံအောင်ဖုံး ဆိုတာ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတည်းဟူသော အထက်ဘုံကို ရောက်ဘို့ ထက် အောက်ပြည်တည်းဟူသော အပါယ်လေးဘုံမှလွတ်ဘို့ မဖြစ်မနေ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ကာကွယ်ရမည်။

၂၃။ မိုန်းနေရင် လူပျင်း

ရတဲ့ ဘဝလေးကို မက်ပြီး မိုန်းမနေနဲ့ ။ မိုန်းနေတယ်ဆိုတာ အပါယ်လေးဘုံမှာ ကြာကြာဆင်းရဲခံပြီး နေဘို့ အချိန်ဖြုန်းနေခြင်းပဲ။

၂၄။ မာန်နတ်ကို မိတ်ဆွေလို့ မထင်နဲ့

တရား မကျင့်ချင်ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်ဟာ မာန်နတ်ဝင်ပူးနေတဲ့ စိတ်ပဲ။ တရားမရအောင် မာန်နတ်က တားဆီးပိတ်ဆို့ နေပြီ။ သတိထား။

၂၅။ ရွှေခွက်ကို မစွန့်သင့်

လောကစီးပွားရေးကို တန်ဖိုးထားပြီး လောကုတ္တရာ ကြီးပွားရေးကို မယူချင်ဘူးဆိုတာ ရွှေခွက်ကို စွန့်ပြီး မြေခွက်ကိုင်တာနဲ့ တူတယ်။

၂၆။ ခံယူချက်လေးမျိုး

သူခိုးတို့ သည် အမှောင်ထုကို ခံယူ၍အကာအကွယ်ပြုကာ စိုးရိမ်ပူပန်စွာ ခိုးမှုကျူးလွန်နေကြသည်။

လူကောင်းတို့သည် လရောင်ကို ခံယူ၍ စိတ်ချမ်းသာစွာဖြင့် အနားယူအပန်းဖြေကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့
သည် မောဟအမှောင်ထုကို အကာအကွယ်ခံယူ၍ ကိလေသာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ ကို စိုးရိမ်ပူပန်စွာ
ခံစားနေကြသည်။ အရိယူသူတော်ကောင်းတို့ သည် ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကို ခံယူ၍ စိတ်ချမ်းသာစွာဖြင့်
တရားအားထုတ်ကြသည်။

၂၇။ စစ်ဆေးမှုနှစ်မျိုး

ရွှေစစ်မစစ် ငရဲမီးနဲ့ စစ်၊ တရားစစ်မစစ် ရုပ်ကြမ်းဖောက်ပြန်မှုနဲ့ စစ်။ ရွှေစစ်လျှင် ငရဲမီးမစားဘူး။
တရားစစ်လျှင် မဆင်းရဲဘူး။

၂၈။ ရှိနေတာ ရှာစရာမလို

တရားမရှိလို ရှာတာမဟုတ်ဘူး။ တရားက ရှိပြီးသား။ ရှိပြီးသားတရားရှုမဲ့စိတ်ကို
ကိလေသာဖုံးနေတော့ မသိမမြင်၍ ဖုံးတဲ့ကိလေသာကို သီလ၊ သမာဓိနဲ့ ဖယ်ရှားခြင်းသည် တရားကျင့်တဲ့
အလုပ်ပဲ။ တရားတွေ့တော့ ရှုရုံပဲ။ ပွားရုံပဲ။ ရှာတာမဟုတ်ဘူး။

၂၉။ တစ်ခုတည်းရှိနေသောအရာ

သက္ကာယပရမတ်ဆိုတာ ဓမ္မဆိုတဲ့တရားပေါ့။ သက္ကာယပရမတ်ဟာ ဧကောဓမ္မော၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတာ
ဧကောယနော (တစ်ခုတည်းသောလမ်းကြောင်း)

၃၀။ တာဝန်

တို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေအပေါ် ဘုရားက တာဝန်ကျေသွားပြီ။ တာဝန်မကျေတာပဲ ဒကာ ဒကာမတွေပဲ။

၃၁။ ကိုလူမိုက်ကြီး

မသိလို အမှားကျူးလွန်တာကို လူမိုက်လို ခေါ်တာထက် သိလျက်နဲ့ အမှားကျူးလွန်တဲ့သူတွေကို လူမိုက်တွေထက် ပိုမိုက်တဲ့ လူမိုက်ကြီးတွေ လို့ပဲ ခေါ်ရမယ်။

၃၂။ ငိုဒုက္ခ

ငိုဒုက္ခရောက်တယ်ဆိုတာ ဒုက္ခရောက်အောင် ငါလုပ်ထားလို့ပါပဲ။ ငါ့ဘာသာငါ အမှုဆင် ငါကိုယ်တိုင် ရဲလုပ် ငါ့လက်ထိပ်ငါခတ် ငါပုဒ်မ ငါသတ်မှတ် ငါ့ဟာငါ စွဲချက်တင် ငါကိုယ်တိုင် ငါရှေ့ နေလုပ် ငါ့အမှုငါယှဉ်ပြိုင် ငါရုံးအောင် ငါဖန်တီး ငါကိုယ်တိုင် တရားသူကြီးလုပ် ငါ့မျက်နှာ ငါလိုက် ငါ့အမိန့် ငါချမှတ် ငါထောင် ငါဖန်ဆင်း ထောင်ဝါတာ ငါလုပ် ငါ့ကိုယ်ငါ မညှာမတာခိုင်း ငါ့ဟာငါရက်စက် ငါရက်စက်ခံရတော့ ငိုဒုက္ခရောက်တာပေါ့။ (အော် ငါမသေမချင်း ငိုဒုက္ခရောက်တော့မှာပါလား)

တစ်သံသရာလုံး ငါရှုတ်အောင် ငါလုပ်ခဲ့လို့ ငါ့ ဒုက္ခရပေါင်းများပြီ။ ငါသေအောင် ငါ့ကိုသတ်မှ ချမ်းသာမယ်။

၃၃။ အမှောင်ထုကို မြင်ခြင်းသုံးမျိုး

တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လောကအမှောင်ထုမှာ ပျောက်ကွယ်နေတဲ့ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ စားစရာတွေနှင့် သွားရာလမ်းကို မြင်ကြတယ်။ ပုထုဇဉ်တွေဟာ မောဟအမှောင်ထုအောက်မှာရှိတဲ့ သတ္တာယပရမတ္ထ ခန္ဓာငါးပါးကို မြင်ကြတယ်။

၃၄။ ရင်းနှီးမှုနှစ်မျိုး

ပုထုဇဉ်တို့ သည် ကိုယ်ပင်ပန်း စိတ်ပင်ပန်းခံမှုကို ရင်းနှီးပြီး ကိလေသာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကိုရှာ၍ ခံစားကြတယ်။ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ ဟာ ကိုယ်ပင်ပန်း စိတ်ပင်ပန်းခံပြီး လောကုတ္တရာအာရုံတည်းဟူသော မဂ်ဖိုလ်ကို ခံစားကြတယ်။

၃၅။ မနေသင့်သောအနေ

အပြစ်ရှိမှန်း မသိလို့ အပြစ်မရှိသလို နေနေတာထက် အပြစ်ရှိလျက် အပြစ်မရှိသလို နေနေတာ ရွံဖို
့ကောင်းတယ်။ ကိလေသာ ရှိနေပါလျက် ကိလေသာမရှိသိလို့နေခြင်းထက် ကိလေသာရှိနေပြီး
မဂ်ဖြင့်ပယ်ရမှန်းသိနေပါလျက် မပယ်ဘဲနေခြင်းသည် ကြောက်ဘို့ ကောင်းတယ်။

၃၆။ ယောက်ျားတွေ သတိထားဆင်ခြင်ရန်

လူ့ ပြည်မှာ ယောက်ျားလေးနည်းပြီး အမျိုးသမီးများနေတာရယ်၊ နတ်ပြည်မှာ နတ်သားနည်းပြီး
နတ်သမီးများနေတာရယ်။ နွားပွဲဈေးမှာ နွားထီးတွေများပြီး နွားမတွေနည်းနေတာရယ် ဘာကြောင့်လည်းဟု
ယောက်ျားတွေ သတိထား စဉ်းစားသင့်ပြီ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ယောက်ျားတွေက အမျိုးသမီးတွေထက်
ကုသိုလ်စေတနာ နည်းပါးလို့ ပေါ့။

၃၇။ အတောင်းနှင့်အကျင့်

မြတ်ဘုရားရှေ့ မှာ တကျော်ကျော်နှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးပါပေးပါလို့ တောင်းနေတာထက် ဘုရားရှေ့
မှာ မဂ်တရား ဖိုလ်တရားရအောင် ကျင့်နေတာကို မြတ်ဘုရားက ပိုကြိုက်တယ်။

၃၈။ တန်ဖိုးထားခြင်း

တန်ဖိုးထားတယ်ဆိုတာ တန်ဖိုးထားစရာကလည်း တန်ဖိုးရှိရတယ်။ တန်ဖိုးထားသူကလည်း
တန်ဖိုးရှိမှန်း သိရတယ်။ တန်ဖိုးရှိမှန်းသိလျှင်လည်း တန်ဖိုးထားရတယ်။

၃၉။ ဆုံးမခြင်း

မသိတတ်လို့ ကလေးတွေဆိုးတာ ဆုံးမရတာထက်အသိတရားရှိပြီး လူကြီးတွေကိုဆိုးလို့
ဆုံးမရတာပိုပြီးခက်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အရိုးမာပြီး အခေါက်ထူနေလို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

၄၀။ တန်မှရမည်

ပြည်တန်တဲ့ ပတ္တမြားဟာ တန်ဖိုးကြီးလွန်းလို့ လူတိုင်းမဝယ်နိုင်ဘူး။ တန်ရာတန်ဈေးပေးမှ ရမည်။
မင်တရား ဖိုလ်တရားဟာလည်း ချမ်းသာလွန်းလို့ လူတိုင်း မကျင့်နိုင်ဘူး။ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်ရမည်။

၄၁။ ရှိနိုင်ခဲ့မှုများ

တောတိုင်းမှာ သစ်ပင်ပေါင်းများစွာ ရှိပေမယ့် စန္ဒကူးရှိနိုင်ခဲ့တယ်။ တောင်ပိုင်းမှာ
ကျောက်ခဲပေါင်းမြောက်များစွာ ရှိပေမယ့် ပတ္တမြားရှိနိုင်ခဲ့တယ်။ လူသားတိုင်းဆင်းရဲစွာသေရမည့်သူ
များစွာရှိပေမယ့် ချမ်းသာစွာ သေမည့်သူ ရှိနိုင်ခဲ့တယ်။

၄၂။ သန့် စင်သောစိတ်ရအောင်

ရေဟာ ရွှံ့နွံ နှင့် ဘယ်လောက်ရောရော ကျောက်ချဉ်နှင့် ခွဲလိုက်လျှင် သန့် စင်သောရေပြန်ရတယ်။

ရွှေဟာ အခြားသတ္တုတွေနှင့် ဘယ်လောက်ရောရော ငရဲမီးနှင့် ဓာတ်ခွဲလိုက်လျှင် သန့် စင်သော
ရွှေပြန်ရတယ်။

စိတ်ဟာ ကိလေသာနှင့် ဘယ်လောက်ရောရော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် ပယ်သတ်လိုက်ရင် သန့်
ရှင်းသောစိတ်ရတယ်။

၄၃။ မ...င်တန်ခိုး

မြင်းကိုနိုင်တာ ဇက်ကြီး၊ နွားကိုနိုင်တာ နဖားကြီး၊ ကြောင်ကိုနိုင်တာ ဇက်ပိုး၊ တကုာကိုနိုင်တာ
မဂ္ဂင်တန်ခိုး။

၄၄။ အမြောက်နှစ်မျိုး

အသံထွက်ပြီး အဆံမထွက်တဲ့ သင်္ကြန်အမြောက်ရယ်၊ အသံရော အဆံရောထွက်တဲ့
အင်္ဂလန်အမြောက်ရယ်ဟု နှစ်မျိုးရှိတယ်။

အသံထွက်ပြီး အဆံမထွက်တော့ အသံနှင့်လှန် တဲ့ အမြောက်အဖြစ်ပဲ အသုံးပြုကြတယ်။ အဆံရော၊ အသံရောထွက်တဲ့ အမြောက်က ရန်သူကို သေကြေပျက်စီးနိုင်တယ်။

ပညာမဲ့တို့ သည် အသံကောင်းလွှင့်ပြီး ပြောဆိုနေပေမယ့် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိ၊ ပညာရှိတို့ ပြောဆိုသော အသံသည် အကျိုးစီးပွားတည်းဟူသော အဆံပါလာသည်။

၄၅။ ရှာမှုသုံးမျိုး

လင်းတငှက်တို့ သည် လူသေကောင်ပုတ်ကို ရှာကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့ သည် လူရှင်ကောင်ပုတ်ကို ရှာကြသည်။ သူတော်ကောင်းတို့ သည် အသင်္ခံတဓာတ်ကို ရှာကြသည်။

၄၆။ ဝန်မလေးမှု သုံးမျိုး

ငှက်တို့ လိုရာပျံတော့မည်ဆိုလျှင် အကိုင်းကို ကန်ရန် ဝန်မလေးဘူး။ လူမိုက်တို့ လိုရာဆန်တော့မည်ဆိုလျှင် ကိလေသာကို ကန်ရန် ဝန်မလေးဘူး။

၄၇။ အကြိုက်သုံးမျိုး

ခွေး၊ ဝက်တို့ သည် လူတို့ စွန့် သော မစင်ကို ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ လူမိုက်တို့ သည် လူလိမ္မာတို့ စွန့် သော အရက်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့ သည် အရိယာတို့ စွန့် သော ကာမဂုဏ်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်။

၄၈။ ခွဲခြားသိရန်

အသိမှာ - အငြိမပါပါစေနှင့်၊

အရှိမှာ - အသိပါပါစေ။

အဆုံးမှာ အပြုံးပါပါစေ၊

အပြုံးပါနိုင်အောင် မဆုံးမီက ပွားထားပါ။

အမှားဝင်လာလျှင် တရားနှင့်ယှဉ်လိုက်ပါ။

တရားနှင့်ယှဉ်နိုင်အောင် အမှားကို ဧည့်ခံထားပါနှင့်။

ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ့ဟု ဆိုခြင်းထက် သတိနှင့် ပညာရှိပါလျက်၊

သဒ္ဓါတရားရှိဘို့ က ပို၍ ခဲယဉ်းသည်ဟု ဆိုချင်သည်။

သင်ရမည့်ငွေစသာရင်းကို သေချာစွာတွက်သလို၊ သင်သေရမည့် သေရေးစာရင်းကိုလည်း သေသေချာချာတွက်နေပါ။

ဓမ္မကို ရှုရသည်မှာ မခက်ပါ။

ဓမ္မကို မရှုရခြင်းသည်သာ ခက်ပါသည်။

မူန်နေသောမျက်စေ့နှင့် တုန်နေသောလက်တို့ ဖြင့် အပ်နဖား မထိုးနိုင်သကဲ့သို့ ၊ မူန်နေသော မောဟနှင့် တုန်နေသောလောဘ ဒေါသတို့ ကိန်းနေသောစိတ်ဖြင့် ပရမတ်ရုပ်နာမ်တို့ ကို မရှုနိုင်ပါ။

သေမင်းမခေါ်ခင် မျှော်ကြတဲ့သူတွေ၊ သေမင်းခေါ်လျှင် သေမင်းခေါ်လျှင်အော်ကြရလိမ့်မည်။

ကုစရာရှိတာလည်း ကုပါ။

ရှုစရာရှိတာလည်း ရှုပါ။

နောင်တ ဟုဆိုသော စကားသည် လူပျင်း၊ လူဖျင်း၊ လူမိုက်တို့ သုံးသောစကားဖြစ်သည်။

၄၉။ စိတ်

ဗုဒ္ဓခေတ်မှာ အဝိဇ္ဇာဆိုတာ စိတ်မပါလို့ တိန်းနေတာပါ။ ယောဂီတို့ ၏ အထူး တားဆီးတတ်သော အဟန့် အတားသည် ပျင်းရိခြင်းဖြစ်သည်။

တရားကျင့်ဘို့ မအားသေးဘူးဆိုတာ ခဏခဏသေဘို့ မအားသေးဘူးဟုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အာဟာရအတွက် တပ်မက်နှစ်သက်သော ရမ္မက်ဖြင့် ပျားရည်ခွက်ထဲသို့ ဆင်းစားသော ပုရွက်ဆိတ်သည် ထိုအာဟာရတည်းဟူသော ပျားရည်၏ စေးကပ်ဆွဲငင်မှုကြောင့် ထိုပျားရည်တွင်ပင် နှစ်၍ သေဆုံးရသည်။

ကာမဂုဏ်အာရုံကို ဆာလောင်တပ်မက် နှစ်သက်သော ပုထုဇဉ်တို့သည် ထိုကာမဂုဏ်အာရုံသို့ သက်ဆင်းမိ၍ ကာမ၏ ဆွဲငင်မှုကြောင့် ကာမနယ်ပယ်တည်းဟူသော သံသရာအစဉ်၌ ဘဝပေါင်းများစွာ ရေတွက်မရအောင် သေဆုံးကြရသည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အလွန်ညာဏ်ကြီးကြသော သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ ငြိလ်တုကို ကမ္ဘာ့ဆွဲအားမှ ကျော်လွန်၍ အာကာသသို့ ပို့ဆောင်နိုင်ကြသော်လည်း ထိုသိပ္ပံပညာရှင်များစွာတို့သည် ၎င်းတို့၏စိတ်ကို အလွန်ဆွဲငင်အားကြီးသည့် ဥပါဒါန်မှ လွန်မြောက်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြပေ။

ဗုဒ္ဓနှင့် အရိယာသာဝကတို့သည်သာ စိတ်ကို ထိုဆွဲငင်အားကြီးသည့် ဥပါဒါန်ကို ကျော်လွန်၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်ကြသည်။

၅၀။ ငြိမ်းချမ်းရာမြေ

လောကပစ္စည်းဥစ္စာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့အတွက် ရေခြားမြေခြား တိုင်းတပါးသို့ စီးပွားဥစ္စာသွားရောက် ရှာဖွေကြပြီး ထိုသူ၏စိတ်၌ ဆာလောင်မှု၊ တောင့်တမှု၊ ရိုနေသရွေ့ မငြိမ်းချမ်းနိုင်။ မိမိစိတ်၌ ကိန်းနေသော ဆာလောင်မှု၊ တောင့်တမှု တဏှာကို အကြွင်းမဲ့ စွန့်လွှတ်နိုင်သောအခါမှသာ ထိုသူ၏ စိတ်တည်ရာသည် ငြိမ်းချမ်းရာမြေ ချမ်းသာရာမြေဖြစ်သည်။

သံဝေဂသံပေါက်

အိုဘယ့်လူသား သတိထား ဒုက္ခများလှပြီ။

ဘုရားမြတ်စွာ ဆုံးမတာ အဆူများခဲ့ပြီ။

ဟောတဲ့တရား ဘေးဖယ်ထား ရှောင်တာ ကြာလှပြီ။

ခြောက်လီအာရုံ ကာမဂုဏ် လွန်စုံမက်ကြသည်။
ယခုဘဝ တခဏ အသက်တိုလှသည်။
သေလျှင် အသက် ဘယ်ပုံထွက် တွက်ဆကြည့်သင့်သည်။
အသေမတတ် အနေကြပ် လွန်စွာ ဆင်းရဲသည်။
ဆင်းရဲများစွာ သေခဲ့တာ သင်္ချာပြမမီ။
လူတို့ များစွာ အနေကြာ အချောင်ကြိုက်ကြသည်။
အချောင်ကြိုက်ကြ လူ့ ဗာလ သေမှပြီးကြသည်။
သေခါနီးမှာ ချမ်းသာရာ အသောကမင်း ပုံမီ။
သေပြီးတဲ့အခါ စပါးကြီးရွာ ငါးပက်စားရသည်။
သူကောင်းများစွာ နည်းပေးတာ မြို့ ရွာအနှံ့ချီ။
သူကောင်းပေးရာ နည်းလမ်းလာ တန်ဖိုးဖြတ်မမီ။
လူဖျင်းများစွာ မိုက်မဲကာ ငြင်းခွာစွန့် ကြသည်။
ကာမဂုဏ်ရမက် လွန်စုံမက် နှစ်၍ပျော်ကြသည်။
တရားရှုကွက် ဆန့် ကျင်လျက် လွန်စွာပျင်းကြသည်။
အသိခေါင်းပါး လူအညံ့စား အရှက်မရှိသည်။
ပညာရှိထံ နည်းယူရန် လွန်စွာကြောက်ကြသည်။
အသက်ထက်ဆုံး အချိန်တွေဖြုန်း ရှောင်တုန်းနေ့ ရက်အလီ။
ကိုယ်ကမကျင့် အသံကောင်းလွှင့် နည်းစုံဖွင့်ပြသည်။
ဓာတ်ကြီးလေးဖြာ ကြုံသောအခါ တည်ရာမရသည်။
တသက်တာလုံး ဟန်နှင့်ဖုံး သေမှ အကုန်ပေါ်သည်။
စိတ်စေတနာ ဖြူစင်စွာ မေတ္တာစကားချီ

အောင်လံဆရာ ထေရ်မဟာ မြတ်ကြား သံပေါက်စီ။

နိဂုံး

ကိုယ်တိုင်လည်းကျင့် ကျင့်နည်းလည်းဝေ

ရှာလေဗဟု ဖွတ်လေခါခါ ပြုလေပါမှ

သူရော ငါပါ ငြိမ်းချမ်းရာ၏။

ကိုယ်ကျင့်မရှိ နည်းကိုသိလည်း

ကိုယ်သာဆုံးရှုံး အချိန်ဖြုန်း၍

အကျိုးဆုံးရှုံးရလေတကား။

ကျင့်နည်းလည်းမှန် ရှုအားသန်

တွင်တွင်အားထုတ် ကိုယ့်အလုပ်

အသျှင်စန္ဒီမာ

သဲအင်းဂူဝိပဿနာဓမ္မရိပ်သာ

တိုက်ခွဲ အမှတ်(၃၂)

အောင်လံမြို့ ။

(၁၈-၆-၂၀၀၅)

